

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Theologicæ In quibus exhibentur quædam
Observationes circa aliquot ex LXV. Propositionibus A SS.
Domino Nostro Innocentio XI. Condemnatis**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1684?]

Conclusio Quarta. Fides ad justificationem requisita debet esse assensus supernaturalis, firmus, ac certus, adeoque populus instruendus de notis credibilitatis, & de ipso fidei motivo.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10671156-1

Filius Spiritum Sanctum, non è converso: Item quòd Filius assumerit naturam humanam, non etiam Pater, & Spiritus Sanctus; ac proinde oporteat ut Pater non sit Filius, aut Spiritus S. sive ut sit alia persona quàm sit Filius & Spiritus S.

Pro intellectu Incarnationis Verbi convenit docere quòd & omnes omninò homines fuerint mancipia diaboli ratione peccati illius mortalis, quod vocatur originale; quòd in illo peccato manserint usque dum fuerunt baptisati; quòd per Baptismum ab illa servitute sint liberati; quòd servitus illa sine liberatore fuisset eos perductura primùm ad innumera ejusvis generis peccata, ac demùm ad extremum sine fine supplicium; quòd illius peccati causa fuerit pravaricatio Adæ, quæ dum nimis leviter & sine intellectu exprimitur à respondentibus quòd *Adamus comederit de pomo vetito*, oportunitas est ostendere quale ac quam enormè fuerit crimen Adami, dum instar Dei à nullo dependere appetebat, præsertim quoad scientiam boni & mali. Liberatoris necessitatem intelligent eò melius, quò magis fuerint edocti quòd sine illo nec ab originali, nec ab actualibus peccatis, & debito illis supplicio liberari quisquam potuisset: Liberationis verò mysterium ac modum discant, si doceantur quòd Filius ab æterno Deus, in tempore eà causâ sit factus homo, in unâ eademque Personâ continens Naturam Divinam & humanam; in Divinâ impassibilis, in humana tot tantaque passus, ut omnis gratia, omnis Sacramentorum efficacia, omnis peccatorum remissio, & quidquid nobis salutare, propter ipsius merita nobis donaretur.

Quæ ad Gratiæ Christi noticiam requiruntur, proculdubio ignorantur ab iis, qui etsi nomine tenus fateantur necessitatem gratiæ, per gratiam non aliud intelligunt quàm conservationem, quâ Deus omnia conservat; vel intelligunt concursum generalem, aut quid simile: ita ut non aliter homines putent indigere gratiâ ad bene vivendum, quàm arbores ut crescant, bruta ut moveantur, aut homines ad exercendum actiones quasvis indifferentes; qualem proculdubio gratiam etiam admiserunt, qui ignorantes Dei justitiam & suam quærentes statuere, teste Apostolo, *Justitia Dei non sunt subiecti*. Docendus proinde populus quod gratia Christi sit auxilium supernaturale faciens nos cognoscere, velle & operari actiones salutes & Deo gratas. Porro ejus natura convenienter explicatur per has sententias S. Augustini: *Scimus gratiam Dei nec parvulis, nec majoribus secundum merita nostra dari. Scimus majoribus ad singulos actus dari. Scimus non omnibus hominibus dari. Scimus eis quibus datur, misericordiâ Dei gratuitâ dari. Scimus eis quibus non datur justo Dei judicio non dari*. August. Epist. 107. Efficacia gratiæ Christi rectè ostenditur dicendo quod per illam Deus operetur velle & perficere pro bona sua voluntate, ad Philippenfes 2. quod per eandem rebelles nostras possit ad se compellere voluntates, ut patet ex Oratione Ecclesiæ Dominica quarta post Pentecosten: non quasi ullum resistentem invitumvè compellat; sed quia ex invito, teste S. Prospero contra Collatorem c. 6. volentem facit; quod Deus ipse dicit Ezechiel. 36. *faciam ut in preceptis meis ambuletis, & judicia mea observetis, & operemini*: nam gratia Christi ea est quâ fit non tantum ut habeat homo justitiam si velit, sed quâ, ut ait Aug. de Corrept. & grat. c. 11. etiam fit ut velit.

CONCLUSIO QUARTA.

Fides ad justificationem requisita debet esse assensus supernaturalis, firmus, ac certus, adeoque populus instruendus de notis credibilitatis, & de ipso fidei motivo.

Propositio 23. ita habet: *Fides latè dicta ex testimonio creaturarum similivè motivo, ad justificationem sufficit*. Ex hac propositione non obscure colligitur quod laxitatem Patroni eò collimaverint, ut censerent ad salutem non esse creditum necessarium ullum objectum, naturalem hominis intelligentiam excedens, aut revelationem requirens; immò sentiunt

non

non esse necessarium ad salutem, ut etiam ipse actus quo creditur, vires naturæ excedat. Primum horum falsum esse patet ex iis quæ dicta sunt de necessitate credendi Mysterium Redemptionis per Jesum Christum, & de aliis creditu necessariis necessitate medii. Secundum etiam falsum est, nimirum quod fides ad salutem necessaria non debeat excedere naturales vires intellectus, id est, quod non debet esse supernaturalis; quia ex locis Scripturæ Sacrae complurimis habetur, quod sicut reliqui actus salutes, ita etiam fides à Deo donetur; & sicut reliqui habentur per gratiam Christi, ita etiam haberi fidem; utrumque, credere scilicet & bene operari, datum est per spiritum fidei & charitatis: "neque enim sola charitas, sed sicut scriptum est Ephes. 6. *Charitas cum fide à Deo Patre & Domino Iesu Christo.*" Aug. de Prædest. SS. c. 3. *Gratia salvati estis per fidem, & hoc non ex vobis, Dei enim donum est.* Ephes. 2. *Vobis donatum est pro Christo non solum ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo patiamini.* Philip. 1. Hæc loca Scripturæ Sacrae adeo manifestè ostendunt fidem esse donum Dei, & haberi per gratiam; ut Semipelagiani, etsi docuerint initium fidei esse ex nobis, non fuerunt tamen ausi dicere, obstantibus nimis multis, ac nimium manifestis Scripturæ sententiis, quod etiam fidei progressus sit ex nobis, sive quod ad justificationem sufficiat fides, quam possumus habere per naturæ vires. Imò ad ipsum initium fidei, ut ostendimus in Thesibus nostris de sententia Semipelagian. admiserunt necessariam esse gratiam, nempe similem ei, quæ requirebatur ad perseverantiam Angelorum, & hominis ante lapsum; adeoque in ipso fidei initio admiserunt supernaturalitatem rursus similem illi, quæ fuit in perseverantia bonorum Angelorum. Quidquid sit de sententia Semipelagianorum circa fidei initium, nemo dubitare potest quin agnoverint, quod saltem fidei progressus, deberet esse supernaturalis: minus dubitari potest, quin loca Scripturæ S. adversus Semipelagianos, potissimum in libro de Præd. SS. ab Augustino allegata, solidissimè probent quod fides sit Dei donum: quod proculdubio intelligendum est de fide ad justificationem ac salutem necessariâ. Ob illas ac similes Scripturæ Sacrae sententias Concilium Trid. sess. 6. de justific. can. 3. pronuntiat: *Si quis dixerit sine præveniente Spiritus S. inspiratione, atque ejus adjutorio hominem credere, sperare, diligere, aut penitere posse sicut oportet, ut ei justificationis gratia conferatur: anathema sit.* Ex his omnibus manifestum est ad justificationem requiri fidem supernaturalem. Et hinc confectarium, tam ab instructore quam ab instruendo descendit; scilicet à Deo Patre lumen: sequitur præterea tum ab hoc tum ab illo humiliter orandum esse, ut Deus ostium fidei aperiat, sive ut, quemadmodum cor Lydiæ aperuit intendere his quæ dicebantur à Paulo, ita quoque hujus cor aperiat. Deinde cum fides sit sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium, id est, cum sit fundamentum in quo res sperandæ subsistunt, & convictio eorum quæ non videntur; necessum est ut fides sit assensus firmus. Porro si supernaturalis sit & firmus, debet esse certus, id est, præberi debet ab motivum infallibile, quod scitur esse infallibile: Etenim si assensus fidei esset infirmus & incertus, foret imprudens, quod cadere non potest in assensum supernaturalem, utpote à Deo datum.

Hinc conficitur quod populus instruendus sit non tantum de ipsis credendis, sed etiam de motivo fidei & notis credibilitatis, ac proinde docendus populus, quid nomine Ecclesiæ intelligatur: item quod illa communitas quæ Ecclesia vocatur, sit à Deo instituta: 3. quod sit infallibilis in illis quæ tanquam à Deo revelata proponit: Ex quibus ulterius confectarium, populo proponendas esse notas Ecclesiæ, illas scilicet, è quibus sufficienter ipsi innotescent hæc duo: 1. quidem, quæ sit Ecclesia à Deo instituta: & 2. quod illa in proponendis fidei Articulis sit infallibilis. Ad quæ præstanda præ aliis magis perceptibiles, ac magis utiles videntur hæc duæ notæ: quod sit Sancta, & quod sit Apostolica. Non est dubium quin sit admodum conveniens, ut etiam reliquæ Ecclesiæ notæ populo proponantur

mantur; quidam enim melius intelligunt notam unitatis sive consensûs populorum; & alii fortè percipiunt facilius notam Catholicismi sive universalitatis. Contingit præterea nonnunquam ut omnes notæ simul, quibusdam persuadeant quænam sit vera Ecclesia, ubi quædam seorsim non persuaderent, quia scilicet illas non satis percipiunt. Hæc de notis Ecclesiæ. Quoad instructionem de motivo fidei docendum est; motivum esse primam veritatem, id est, veracitatem ipsius Dei, quâ nulla major vel cogitari potest. Docendus ergo populus ex notis Ecclesiæ constare, quod nostra sit vera Christi Ecclesia, *Firmamentum & Columna Veritatis*, adversus quam portæ inferi non prævalebunt: hanc vero nostram Ecclesiam, hæc illave tradere ut per Apostolos accepta à Deo; qui cum scit omniscius, in iis quæ Ecclesiam docuit falli non potest; & cum sit summè bonus sive infinitè perfectus, in iis quæ Ecclesiam rursus docuit fallere sive decipere non potest; certam proinde esse, fidem nostram quæ pro motivo habeat auctoritatem divinam, quatenus credenda revelavit Ecclesiæ.

CONCLUSIO QUINTA.

Propositiones negantes necessaria necessitate medii præter ea quæ viribus natura haberi possunt, mirè consentiant doctrinæ, quæ dicitur omnibus omnino dari gratiam sufficientem.

IN Thesibus defensis hoc anno 27. Januarii Conclusionem nona ostendimus, propositiones minuentes, & potissimum negantes obligationem exercendi actus supernaturales Fidei, Spei, & Charitatis, mirè consentire doctrinæ Adversariorum, asserenti gratiam requiri ad libertatem; nunc ostendendum quod eorundem doctrinæ dicenti omnibus dari gratiam sufficientem, non minùs consentiant propositiones negantes quidpiam esse creditu necessarium necessitate medii præter unum Deum, sive præter illa quæ ex testimonio creaturarum habentur. Clarum namque est, si creditu necessarium necessitate medii sit, ex. gr. Mysterium Incarnationis & SS. Trinitatis; illis quibus Mysteria illa non sunt revelata vel annuntiata, ut ex. gr. Americanis, per quindecim sæcula defuisse auxilium propriè loquendo sufficiens ad salutem. Hinc factum videtur, ut illi adversus quos agimus nihil dicerent creditu necessarium necessitate medii, nisi quod sine revelatione aut annuntiatione (prout distinguitur contrà testimonium quod habetur per cælum, terram, & similes creaturas) potest à quolibet adulto cognosci.

Sed quid de parvulis dicent, quibus ante adultam ætatem necessitate medii necessarium est Sacramentum Baptismi? Quomodo illi habent auxilium sufficiens ad salutem, si Baptismus ipsis vel administrari non possit, vel ut possit, non velint qui possunt? Respondetur, negare quidem non esse ausos necessitatem Baptismi; sed negant parvulos sine Baptismo decedentes pati ullum dolorem aut tristitiam: quin imò nonnulli istorum Theologorum in prædictos parvulos benevolentiores, ut putant, ita suam ad eos benevolentiam extendunt, ut asserere non dubitent, eos futuros post iudicium beatos naturæ beatitudine: atque ita in effectu, ut dicitur, negant parvulis illis ante Baptismum morientibus defuisse auxilium sufficiens ad evadendum poenam infernalem, & similiter negant defuisse auxilium sufficiens pro adipiscenda beatitudine naturali. "Quod si ab illis, Theologis (inquit Conrius de Statu Parvulorum) qui à parvulis remonent omnem poenam, nam sensibilem, quærat, quomodo ausi sint Augustinum, cujus doctrina contrà Pelagianos toties à Sede Apostolica probata fuit, prorsus in hac quæstione deserere, ei quæ apertè contradicere; respondent intrepidè sententiam Augustini esse duram valdè ac rigidam, ipsumque in unum extremum declinasse, fugiendo alterum Pelagianorum,

ut